

UCHWAŁA NR
RADY GMINY BARANÓW

z dnia 18 grudnia 2015 roku

w sprawie: odmowy zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków sanitarnych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. : Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz 139), Rada Gminy Baranów uchwala, co następuje:

§ 1

Odmawia się zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków sanitarnych na okres od dnia 5 stycznia 2016 r. do dnia 4 stycznia 2017 r., przedłożonych przez Wodociągi Kępińskie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Kępnie i stanowiących załącznik do niniejszej uchwały ze względu na ich sporządzenie w sposób niezgodny z przepisami. Szczegółowe wyjaśnienie poszczególnych naruszeń zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baranów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY NR RADY GMINY BARANÓW

z dnia 18 grudnia 2015 roku

1. Termin złożenia wniosku o zatwierdzenie taryf.

W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, iż Wnioskodawca przedłożył wniosek o zatwierdzenie taryf w dniu 15 października 2015 r. oraz jednocześnie oznaczył jako termin rozpoczęcia obowiązywania przedłożonych taryf dzień 5 stycznia 2016 r. Sytuacja taka jest prawnie niedopuszczalna, a złożony wniosek uznać należy za przedwczesny.

W myśl art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 139) zwanej dalej u.z.z.w. Wnioskodawca jako przedsiębiorstwo wodociagowo-kanalizacyjne winien przedstawić wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosek o zatwierdzenie taryf w terminie 70 dni przed planowanym dniem wejścia taryf w życie. Termin wskazany w przywołanym przepisie ma charakter ścisły (sztywny). W niniejszym stanie faktycznym należy zwrócić szczególną uwagę na potencjalne konsekwencje przedwczesnego złożenia wniosku wynikającego z art. 24 ust. 8 u.z.z.w., który stanowi o tym, że jeżeli rada gminy nie podejmie uchwały, w terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 5 u.z.z.w., taryfy zweryfikowane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wchodzi w życie po upływie 70 dni od dnia złożenia wniosku o zatwierdzenie taryf.

Biorąc pod uwagę datę przedłożenia taryf do weryfikacji przez Wnioskodawcę (15 października 2015 r.), w niniejszym przypadku w razie zaktualizowania się hipotezy art. 24 ust. 8 u.z.z.w. nowa taryfa weszłaby w życie po 70 dniach od złożenia wniosku, a tym samym jeszcze w okresie obowiązywania taryf dotychczasowych.

Taki stan rzeczy implikuje prawdopodobieństwo naruszenia w toku procedury taryfowej bezwzględnie obowiązujących norm prawnych tj. art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 10 u.z.z.w., zgodnie z którymi taryfa określana jest na rok i obowiązuje przez rok (zob. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 13 stycznia 2010 r., sygn. PNK.I-0911/7/10).

2. Taryfowe grupy odbiorców

Podstawowe zarzuty w stosunku do przedłożonych taryf dotyczą zasad wyodrębniania grup taryfowych.

Zgodnie z art. 2 pkt 13 u.z.z.w. pod pojęciem taryfowej grupy odbiorców rozumieć należy odbiorców wyodrębnionych na podstawie charakterystyki zużycia wody lub odprowadzanych ścieków, warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także na podstawie sposobu rozliczeń za świadczone usługi.

W świetle § 5 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r., w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2006 r. nr 127 poz. 886: dalej „Rozporządzenie taryfowe”), taryfy w zależności od ich rodzaju i struktury, dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców inny zawierać m.in. cenę za m³ dostarczanej

wody, cenę za m³ odprowadzanych ścieków oraz stawki opłaty abonamentowej na odbiorcę (odpowiednio w taryfach dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków). Jednocześnie ceny i stawki płać określone w taryfie są różnicowane dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług na podstawie udokumentowanych różnic kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków (art. 20 ust.3 u.z.z.w.).

W przypadku przedmiotowych taryf Wnioskodawca naruszył wyżej wskazane wytyczne ustawodawcy.

Wnioskodawca w taryfach zastosował niejednolite kryteria wyodrębniania taryfowych grup odbiorców. Z jednej strony Wnioskodawca rozdzielił w taryfie wodociągowej grupę 1 i 2 od grupy 3 stosując kryterium przeznaczenia wody (charakterystyka zużycia wody). Jednocześnie zaś grupa 1 i 2 zostały wyodrębnione w oparciu o kryterium zasad rozliczeń. Kryteria te znajdują oparcie w art. 2 pkt 13 u.z.z.w., jednakże podział ten nie znalazł odzwierciedlenia w przypisanych poszczególnym grupom kosztom stanowiącym podstawę kalkulacji cen i stawek opłaty abonamentowych.

Wnioskodawca nie różnicuje ceny w taryfie dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę pomimo, iż ponosi różne koszty związane z dostarczaniem wody dla poszczególnych grup odbiorców, determinowane różną wysokością opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska. W konsekwencji ze względu na poczynione zaniechania Wnioskodawca narusza zakaz subsydiowania skrośnego, o którym mowa w § 3 pkt 1 lit. c Rozporządzenia taryfowego. Pogląd taki potwierdza orzecznictwo sądów administracyjnych (zob. m.in. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 14 sierpnia 2014 r., sygn.. akt II SA/Sz 341/14).

Tożsamy zarzut w stosunku do obu przedłożonych taryf uzasadnia brak właściwego wyodrębnienia taryfowych grup odbiorców usług w oparciu o stawki opłaty abonamentowej.

3. Kalkulacja stawki opłaty abonamentowej

W świetle Rozporządzenia taryfowego stawka opłaty abonamentowej jest wielkością wyrażoną w jednostkach pieniężnych, w zł na odbiorcę usług za okres rozliczeniowy, którą odbiorca jest obowiązany zapłacić przedsiębiorstwu wodociągowo – kanalizacyjnemu za utrzymanie w gotowości do świadczenia usług urządzeń wodociągowo lub kanalizacyjnych oraz jednostkę usług odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego i rozliczenia należności za ilość dostarczonej wody lub ilość odprowadzonych ścieków (§ 2 pkt 11 Rozporządzenia taryfowego).

Powyższą definicję dodatkowo doprecyzowuje § 13 ust. 3 Rozporządzenia taryfowego, w którym wskazano, że stawkę opłaty abonamentowej kalkuluje się na podstawie kosztów (i) utrzymania w gotowości urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych, (ii) odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego, (iii) rozliczenia należności za wodę lub ścieki. Jednocześnie pierwsze z wymienionych kosztów nie są uwzględniane w stawce opłaty abonamentowej kalkulowanej dla osób korzystających z lokali w budynku wielolokalowych, które są rozliczane zgodnie z umową zawartą z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym (§13 ust. 4 Rozporządzenia taryfowego). Drugie zaś w wymienionych kosztów nie są natomiast uwzględniane w stawce opłaty abonamentowej kalkulowanej dla odbiorców usług rozliczanych na podstawie przepisów dotyczących przeciętnych norm zużycia wody (§ 13 ust. 5 Rozporządzenia taryfowego).

Oznacza to, iż zgodnie z § 5 i 13 Rozporządzenia taryfowego stawka opłaty abonamentowej dla osób rozliczanych na podstawie wodomierza głównego winna być oparta

na kosztach odczytu, rozliczenia i gotowości urządzeń wodociągowych. Stawka opłaty abonamentowej dla odbiorców usług rozliczanych na podstawie przeciętnych norm zużycia wody w oparciu o koszty rozliczenia i gotowości (bez odczytu). Natomiast dla osób rozliczanych na podstawie wodomierzy lokalowych na koszcie odczytu i rozliczenia (bez gotowości).

Tymczasem, Wnioskodawca w przedłożonych taryfach opiera kalkulacje wskazanych stawek opłaty abonamentowej jedynie na pojedynczych, dowolnie wybranych przez siebie elementach kosztów. W kalkulacji poszczególnych stawek pominięto odpowiednio koszty odczytu, rozliczenia lub gotowości. Przedstawione stawki opłaty abonamentowej opracowane zostały zatem w sposób niezgodny z § 13 Rozporządzenia taryfowego. Powyższe potwierdzono w drodze wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę w toku weryfikacji taryf.

W szczególności Wnioskodawca nie wyodrębnił stawki opłaty abonamentowej dla klientów rozliczanych na podstawie przeciętnych norm zużycia wody, pomimo tego, iż z jego wyjaśnień wynika, że takowych nie posiada. W stawce opłaty abonamentowej dla grupy 1 i 3 w taryfie dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę Wnioskodawcę pominął koszty odczytu. Z kolei dla grupy 2 w tej samej taryfie, pominął koszty rozliczenia.

Jak wynika z wyjaśnień Wnioskodawcy poczynionych w trakcie weryfikacji dokonanej przez Burmistrza Kępna, stawka opłaty abonamentowej w taryfie kanalizacyjnej, która jest jednolita dla wszystkich odbiorców, została skalkulowana na podstawie kosztu odczytu wodomierza dodatkowego o którym mowa w art. 27 ust. 1 u.z.z.w. Powyższe oznacza po pierwsze formalną niezgodność kalkulacji z § 5 ust. 2 lit. A Rozporządzenia taryfowego, który wyraźnie wskazuje, że stawka opłaty abonamentowej odnosząca się do wodomierza liczącego ilość wody bezpowrotnie zużytej, jest elementem taryfy wodociągowej nie zaś kanalizacyjnej (co logicznie nie ma uzasadnienia, ale formalnie tak zostało w rozporządzeniu przesądzone). Po drugie stawka ta została skalkulowana z pominięciem kosztów rozliczenia i gotowości urządzeń kanalizacyjnych. Po trzecie wreszcie, omawiana stawka odnosi się w przedłożonej taryfie do wszystkich klientów, a więc również takich, którzy nie mają zainstalowanego wodomierza dodatkowego.

Co więcej, wnioskodawca wskazał w toku weryfikacji taryf, iż posiada klientów na rzecz których świadczy wyłącznie usługi odprowadzania ścieków, a zatem w przypadku których zastosowanie znajduje § 16 ust. 6 rozporządzenia taryfowego (rozliczanie na podstawie przeciętnych norm zużycia wody). W przypadku takich odbiorców, stawka opłaty abonamentowej nie może zawierać w kalkulacji kosztów odczytu, co determinuje jej różną wysokość. W niniejszym przypadku Wnioskodawca mimo posiadania wyżej wskazanych odbiorców, nie wyróżnił jednak odpowiedniej stawki opłaty abonamentowej.

Ponadto, nieuzasadnionym w świetle treści wniosku jest zróżnicowanie kosztów gotowości ujętych w kalkulacji opłaty dla grupy 1 i 3 w taryfie wodociągowej. Należy zwrócić bowiem uwagę, że odbiorcy w grupie 3 zostali obciążeni kosztami gotowości w wysokości 15,90 zł netto na miesiąc (opłata jest wymierzana w okresie rozliczeniowym). Natomiast odbiorcy w grupie 1 zostali obciążeni kosztem gotowości w wysokości 5,42 zł netto. W okresie dwumiesięcznym, co oznacza obciążenie w okresie miesięcznym w wysokości 2,71 zł netto.

W taryfie nie wskazano jaka jest podstawa wyżej przedstawionego zróżnicowanego kosztu gotowości. Należy mieć przy tym na uwadze, że zarówno w grupie 1 jak i 3 funkcjonują odbiorcy o różnym zapotrzebowaniu na usługi, a więc w konsekwencji różnym

poziomie generowanych kosztów gotowości. Zróżnicowanie zastosowane przez Wnioskodawcę jest zatem nieuzasadnione.

Należy zatem jednoznacznie stwierdzić, iż sposób kalkulacji stawek opłaty abonamentowej stosowany przez Wnioskodawcę jest sprzeczny z zasadami wskazanymi w § 5 i 13 Rozporządzenia taryfowego oraz skutkuje naruszeniem zakazu subsydiowania skrośnego, którym mowa w § 3 pkt 1 lit. C Rozporządzenia taryfowego.

4. Załączniki do wniosku o zatwierdzenie taryf

Finalnie wskazać należy, iż Wnioskodawca niezgodnie z art. 24 ust. 3 u.z.z.w. wraz z wnioskiem o zatwierdzenie taryf przedłożył projekt wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, gdy tymczasem w świetle przywołanej normy prawnej winien on załączyć plan aktualny.

Jak wskazują przedstawiciele doktryny pod pojęciem „aktualny plan” należy rozumieć plan już uchwalony przez radę gminy (zob. P. Bojarski, W. Radecki, J. Rotko *Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Komentarz*). Pogląd ten potwierdza nadto orzecznictwo sądów administracyjnych (zob. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 4 kwietnia 2012 r., sygn.. akt II SA/Wr 383/12).

Dodatkowo należy wskazać, iż dołączone do wniosku taryfowego dokumenty nie stanowią kompleksowego sprawozdania finansowego w myśl przepisów ustawy z dnia 26 września 1994 r. o rachunkowości, lecz są wyłącznie tabelami bilansowymi.

5. Inne zastrzeżenia

Na zakończenie trzeba dodać, iż przedłożone taryfy zawierają w swojej treści warunki rozliczeń z uwzględnieniem wyposażenia nieruchomości w przyrządy i urządzenia pomiarowe, odnoszące się wyłącznie do rozliczeń za zaopatrzenie w wodę. Warunki nie zawierają części dotyczącej warunków rozliczeń za odprowadzanie ścieków.